

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.012.01.2022

Pan
prof. dr hab. Andrzej Sokala
Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
w Toruniu

Uniwersytet Mikołaja Kopernika
ul. Jurija Gagarina 11, 87-100 Toruń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu ¹ ul. Jurija Gagarina 11, 87-100Toruń
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Sokala, Rektor UMK w Toruniu od 1 września 2020 r. ² W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Andrzej Tretyn Rektor UMK w Toruniu ³ .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni.2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ⁴), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem (lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Jolanta Szydłowska-Hęsiak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/91/2022 z 31 maja 2022 r.2. Monika Kazmierczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/92/2022 z 31 maja 2022 r.3. Mikołaj Rumiński, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY125/2022 z 2 sierpnia 2022 r.

(akta kontroli str.1-5)

¹ Dalej: „UMK” lub „Uczelnia”.

² Wybrany 12 marca 2020 r. na kadencję 2020-2024.

³ Wybrany 10 marca 2016 r. na kadencję 2016-2020.

⁴ Tj. do 27 października 2022 r.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: "ustawa o NIK".

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą na UMK⁷ podejmowano działania celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu rekrutacyjnego oraz odpowiedniej jakości kształcenia.

Przy ustalaniu planowanych limitów przyjęć na kierunku lekarskim uwzględniano możliwości dydaktyczne Uczelni i zapotrzebowanie na absolwentów tego kierunku na rynku pracy. Postępowania rekrutacyjne prowadzono zgodnie z zasadami przyjętymi w uchwałach Senatu UMK i prawidłowo pobierano opłaty za przeprowadzenie rekrutacji. Programy studiów przygotowywane były zgodnie z obowiązującą na UMK procedurą z uwzględnieniem opinii zainteresowanych podmiotów oraz podlegały ocenie i doskonaleniu. Na Uczelni w większości przestrzegano obowiązujących standardów przy ich tworzeniu. W przypadku praktyk zawodowych ustalono program i formę ich odbywania oraz sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, które rzetelnie sprawdzano. Podczas realizacji programów kształcenia na UMK przestrzegano wymogów jakościowych m.in. w zakresie liczby studentów studiujących na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych oraz odrębnego prowadzenia zajęć dla każdego z tych trybów. Zapewniono także odpowiednią liczbę nauczycieli akademickich i prowadzono systematyczną ich ocenę zgodnie z ustalonymi wewnątrznie zasadami, a infrastruktura umożliwiała prawidłową realizację zadań dydaktycznych i zajęć praktycznych. Wdrożono system zapewnienia jakości kształcenia, ale nie zapewniono właściwej i pełnej jego realizacji. Mimo, że system funkcjonował na Uczelni, to nie dokonywano jego oceny.

Jako działania nieprawidłowe NIK ocenia ponadto:

- przekroczenie w 2019 r. i 2021 r. limitów przyjęć, określonych w rozporządzeniach Ministra Zdrowia w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym⁸, na pierwszy rok studiów stacjonarnych prowadzonych w języku angielskim;
- nieprzestrzeganie wymogów określonych przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego⁹ przy tworzeniu programu studiów dla kierunku fizjoterapia;
- opublikowanie programu studiów dla kierunku lekarskiego z naruszeniem terminu wskazanego w obowiązujących na UMK wytycznych w tym zakresie;
- nierzetelne prowadzenie dzienników praktyk studentów kierunku lekarskiego, którzy zakończyli studia w roku akademickim 2020/2021;
- niezapewnienie właściwej treści i prawidłowej realizacji umów zawartych z podmiotami leczniczymi na podstawie art. 89 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej¹⁰;
- niezapewnienie równomiernego rozkładu zajęć w przypadku jednego z analizowanych kierunków studiów.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ Kontrola obejmowała dwa Wydziały Collegium Medicum UMK (Dalej: „CM”), tj. Wydział Nauk o Zdrowiu (Dalej: „WNoZ”) oraz Wydział Lekarski (Dalej: „WL”).

⁸ Rozporządzenie z dnia 16 lipca 2019 r. dla roku akademickiego 2019/2020 (Dz. U. poz. 1344 ze zm.) i rozporządzenie z dnia 22 lipca 2021 r. dla roku akademickiego 2021/2022 (Dz. U. poz. 1359).

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 755 ze zm., dalej: „rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia”.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 633 ze zm., dalej: „ustawa o działalności leczniczej”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą limit przyjęć na kierunek lekarski¹² na UMK określony w rozporządzeniach Ministra Zdrowia w sprawie limitu przyjęć¹³, w latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022, wynosił odpowiednio:

- na jednolitych studiach stacjonarnych: 204 w każdym roku; miejsca dla cudzoziemców: pięć w każdym roku;
- na jednolitych studiach niestacjonarnych: 72, 48, 48;
- na jednolitych studiach stacjonarnych prowadzonych w języku angielskim: 72, 96, 84.

Uczelnia, w prowadzonej z Ministerstwem Zdrowia korespondencji, corocznie informowała o możliwościach dydaktycznych stanowiących podstawę ustalenia limitu przyjęć na kierunku lekarskim. W propozycji limitów dotyczących roku akademickiego 2019/2020 wskazano, aby na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie niestacjonarnej w języku polskim przyjąć 72 studentów, zamiast 112 zaproponowanych w projekcie rozporządzenia Ministra Zdrowia. Jak wyjaśniła Prorektor ds. Collegium Medicum UMK¹⁴ już w trakcie roku akademickiego 2018/2019 Dziekan WL otrzymywał informacje na spotkaniach z kierownikami jednostek WL prowadzących zajęcia na pierwszym roku kierunku lekarskiego z przedmiotów z grupy nauk podstawowych, że obecne limity były maksymalnymi jakimi te jednostki mogą obsłużyć dydaktycznie nie tracąc na jakości kształcenia. Utrzymanie takich limitów przez następne lata mogłoby spowodować poważne komplikacje po wejściu studentów do klinik. Stąd decyzja Dziekana, a następnie Prorektora ds. CM o zmniejszeniu limitu ze 112 osób do 72. Jednocześnie na pozostałych formach studiów limity pozostały na podobnym poziomie.

Przy podejmowaniu decyzji o limitach Dziekan WL kierował się:

- określeniem wpływu zwiększenia liczby studentów na warunki kształcenia, przy uwzględnieniu możliwości uczelni publicznej i konieczności zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz wykorzystania infrastruktury uczelni publicznej;
- podjętymi i planowanymi działaniami na rzecz restrukturyzacji uczelni publicznej, z uwzględnieniem zmian w zakresie funkcjonowania kierunków studiów wynikających ze zwiększenia liczby studentów;
- informacjami o wnioskach wynikających z wdrożenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia;
- wynikami monitoringu karier zawodowych absolwentów;
- zapotrzebowaniem rynku pracy na absolwentów poszczególnych kierunków studiów;
- oceną jakości kształcenia dokonaną przez Polską Komisję Akredytacyjną¹⁵;
- zasadą dążenia do zapewnienia równomiernego dostępu do studiów nieodpłatnych na obszarze kraju;
- osiągnięciami Uczelni w określonych dziedzinach nauki i związanym z nimi

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² W UMK nie prowadzono kierunku lekarsko-dentystycznego.

¹³ Rozporządzenia wskazane w przypisie 8 dla roku akademickiego 2019/2020 i 2021/2022 oraz rozporządzenie z dnia 16 lipca 2020 r. dla roku akademickiego 2020/2021 (Dz. U. poz. 1272), dalej: „rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie limitu przyjęć”.

¹⁴ Dalej: „Prorektor ds. CM”.

¹⁵ Dalej: „PKA”.

zakresem kształcenia;

- liczbą studentów przyjętych na studia stacjonarne w poprzednim roku akademickim.

(akta kontroli str. 345-424, 2896)

W odniesieniu do zmniejszenia w roku akademickim 2020/2021 limitu przyjęć na studia magisterskie prowadzone w formie studiów niestacjonarnych w języku polskim z 72 do 48 i jednoczesnym wzroście limitu przyjęć na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie studiów stacjonarnych w języku angielskim z 72 do 96 osób, Prorektor ds. CM wskazała, że decyzja ta podyktowana była większym umiędzynarodowieniem Uczelni i zwiększonym zainteresowaniem kandydatów w roku 2019 (181 chętnych). Z kolei limit ten w roku akademickim 2021/2022 został zmniejszony w stosunku do roku 2020/2021 z 96 na 84 osoby z powodu pandemii i trudności z przemieszczaniem się pomiędzy państwami studentów zagranicznych (mniejsze zainteresowanie).

(akta kontroli str. 2896-2897)

Przekazując do Ministerstwa Zdrowia informacje dotyczące limitów przyjęć na kierunek lekarski na lata akademickie 2020/2021 i 2021/2022 wskazano na wyniki badań zawodowych losów absolwentów kierunku lekarskiego z rocznika 2017/2018 (w badaniu wzięło udział 84 absolwentów) i rocznika 2018/2019 (w badaniu wzięło udział 63 absolwentów). Z badań wynikało, że po upływie sześciu miesięcy od ukończenia studiów w CM z rocznika 2017/2018, 99% z badanej grupy absolwentów była aktywna zawodowo, a z rocznika 2018/2019 – 100%.

(akta kontroli str. 384, 361)

W każdym z badanych lat przyznane UMK przez Ministra Zdrowia limity przyjęć na kierunku lekarskim odpowiadały zgłoszonemu zapotrzebowaniu Uczelni.

(akta kontroli str. 358, 385, 404)

W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 w rekrutacji wzięła udział odpowiednio następująca liczba studentów, z których na pierwszy rok studiów przyjęto¹⁶ w przypadku:

a. kierunku lekarskiego¹⁷:

- studia stacjonarne: 3 615 (przyjęto 248); 3633 (przyjęto 219); 3493 (przyjęto 211);
- studia niestacjonarne: 547 (przyjęto 71); 493 (przyjęto 47); 439 (przyjęto 47);
- studia w języku angielskim: 196 (przyjęto 77); 172 (przyjęto 70); 230 (przyjęto 94).

b. pielęgniarstwa:

- studia pierwszego stopnia stacjonarne: 349 (przyjęto 124); 271 (przyjęto 120); 302 (przyjęto 117);
- studia drugiego stopnia stacjonarne: 84 (przyjęto 77); 67 (przyjęto 64); 75 (przyjęto 74);
- studia drugiego stopnia niestacjonarne: 26 (przyjęto 19), 27 (przyjęto 0), 0;

¹⁶ Dane na podstawie ankiety EN-1, tj. sprawozdań o liczbie kandydatów i przyjętych na studia stacjonarne i niestacjonarne, złożonych przez UMK do Ministerstwa Edukacji i Nauki za dany rok akademicki według stanu odpowiednio na dzień 1 października danego roku.

¹⁷ W danych w zakresie liczby osób przyjętych na pierwszy rok na kierunek lekarski ujmowano także osoby, które zostały przyjęte na pierwszy rok studiów stacjonarnych i jednocześnie były już wcześniej studentami CM UMK na studiach niestacjonarnych. Osoby te po wpisaniu na listę studentów składały podanie do Dziekana WL z prośbą o przeniesienie na wyższy rok studiów i nie podejmowały studiów na pierwszym roku.

- studia w języku angielskim: 15 (przyjęto 12); dziewięć (przyjęto dwie); 35 (przyjęto 24).
- c. położnictwa:
- studia pierwszego stopnia stacjonarne: 209 (przyjęto 60); 179 (przyjęto 60); 168 (przyjęto 60);
 - studia drugiego stopnia stacjonarne: 46 (przyjęto 42); 48 (przyjęto 42); 62 (przyjęto 60);
 - studia drugiego stopnia niestacjonarne: osiem (przyjęto 0), 35 (przyjęto 0), 0.
- (akta kontroli str. 2985)

Warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów w poszczególnych latach objętych kontrolą zostały określone w uchwałach Senatu UMK¹⁸, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹⁹.

(akta kontroli str. 61-285)

W trakcie procesów rekrutacyjnych warunki, tryb, terminy rekrutacji, określone w uchwałach Senatu w tym kryteria naboru jedynie w roku 2020, w związku z sytuacją epidemiczną, wydłużono termin zakończenia rekrutacji z 30 września 2020 r. na 10 października 2020 r. W toku rekrutacji na kierunku lekarskim na rok akademicki 2019/2020 i 2020/2021, zaskarżono odpowiednio 25 i 40 decyzji, nie uwzględniono żadnego odwołania. W rekrutacji na rok 2021/2022 na ww. kierunku zaskarżono 18 decyzji, uwzględniono dwa odwołania. Jak podała Prorektor ds. CM w trakcie procesów rekrutacyjnych na studia na wszystkich badanych kierunkach Odwoławcza Komisja Rekrutacyjna kontaktowała się z Dziekanatami Wydziałów i zbierała informacje o aktualnym, na dzień posiedzenia Komisji, stanie wypełnienia miejsc na poszczególnych kierunkach oraz brała pod uwagę te informacje podczas rozpatrywania odwołań. W dwóch przypadkach w 2020 r. decyzja Odwoławczej Komisji Rekrutacyjnej, wiązała się z przesunięciem progu punktowego – na kierunku pielęgniarstwo, studia stacjonarne pierwszego stopnia oraz fizjoterapia studia stacjonarne jednolite magisterskie.

(akta kontroli str. 6-8, 2999-3004, 3013-3014)

Liczba kandydatów przyjętych na pierwszy rok studiów na kierunku lekarskim, w latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022, po zakończeniu naboru kontynuowanego w trakcie października każdego z lat objętych kontrolą, zgodnie z danymi z protokołów zbiorczych, wynosiła na:

- studiach stacjonarnych: w 2019 r. – 191 (limit – 204); cudzoziemcy – cztery (limit – pięć); w 2020 r. – 204 (limit – 204), cudzoziemcy – pięć (limit – pięć); w 2021 r. – 195 (limit – 204), cudzoziemcy – pięć (limit – pięć);
- studiach niestacjonarnych: w 2019 r. – 76 (limit 72), w 2020 r. – 49 (limit 48), w 2021 r. – 50 (limit 48);
- studiach w języku angielskim: w 2019 r. – 75 (limit 72), w 2020 r. – 69 (limit 96), w 2021 r. – 93 (limit 84), przekroczenia limitu w tym zakresie opisano szerzej w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2981-2984, 2987)

Prorektor ds. CM wskazała m.in., że przez cały wrzesień i pierwsze tygodnie października lista osób, które deklarowały chęć podjęcia studiów na kierunku

¹⁸ Nr 174 z 18 grudnia 2018 r., ze zm. – dotyczy roku akademickiego 2019/2020; nr 100 z 25 czerwca 2019 r., ze zm. – dotyczy roku akademickiego 2020/2021 oraz nr 45 z 23 czerwca 2020 r., ze zm. – dotyczy roku akademickiego 2021/2022, dalej: „uchwały Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów”.

¹⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 574, ze zm., dalej: „ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym”.

lekarskim zmieniała się codziennie. Sekretarze Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej²⁰ telefonicznie pytali kandydatów o realną chęć podjęcia studiów (wiele osób podejmowało ostateczną decyzję dopiero w październiku, trzymając wcześniej dokumenty na kilku uczelniach). Na dzień zakończenia rekrutacji zgodny z uchwałą Senatu, UKR starała się zawsze być jak najbliżej limitu przyjęć. Jednak, gdyby zakończyć proces rekrutacji w dniu określonym Uchwałą Senatu, to w ostatnich 10 latach liczba osób faktycznie studiujących na kierunku lekarskim byłaby znacznie poniżej limitu przyjęć, co wobec braku lekarzy nie byłoby działaniem odpowiedzialnym. Ostateczną decyzję o faktycznym zakończeniu rekrutacji na kierunek lekarski podejmowała UKR w porozumieniu z Dziekanem WL. W następnych tygodniach na ogół następowały kolejne rezygnacje studentów, jednak nie można już było dokonywać uzupełnienia limitu ze względu na brak możliwości nadrobienia przez studentów materiału z pierwszego miesiąca nauki.

Odnosnie do limitów przyjęć na studiach niestacjonarnych, Prorektor ds. CM wskazała m.in., że limit osób podejmujących studia na pierwszym roku studiów niestacjonarnych w żadnym roku akademickim nie został przekroczony. Liczba osób na liście w systemie IRK nie była równa liczbie osób faktycznie studiujących, ponieważ nie było możliwości faktycznego zakończenia rekrutacji przed rozpoczęciem zajęć na studiach. W systemie IRK nie było podstaw do wykreślenia z listy kandydatów, którzy: nie podjęli studiów/ nie opłacili pierwszej raty/ nie chodzili na zajęcia/, dopóki kandydat nie złożył do UKR deklaracji o rezygnacji. Ponadto w 2019 r. nawet po formalnym zakończeniu prac UKR, po 20 października 2019 r. okazało się, że na studiach niestacjonarnych brakuje dwóch osób ze względu na rezygnacje studentów przyjętych wcześniej. Dziekan WL poprosił o kontynuowanie naboru i przyjęcie kolejnych dwóch kandydatów. Przewodniczący UKR wspólnie z Prorektorem ds. CM podjął decyzję o wznowieniu pracy komisji i w ostatnich dniach października zapraszano ostatnich kandydatów w celu dopełnienia limitu, a nie jego przekroczenia. W kolejnych latach także nie było sytuacji przekroczenia limitu osób studiujących na pierwszym roku kierunku lekarskiego w systemie niestacjonarnym. W roku 2020/2021 ostatnie osoby składały dokumenty 20 i 21 października, w roku 2021/2022 ostatnie osoby składały dokumenty 12 i 13 października ze względu na zbyt małą ilość osób uczęszczających na zajęcia. W systemie IRK natomiast nie odnotowano rezygnacji, ponieważ kandydaci ich nie zgłosili do UKR.

(akta kontroli str. 2969-2970, 3019-3020)

Limity przyjęć na pozostałe badane kierunki ustalone były w zarządzeniach Rektora UMK²¹.

(akta kontroli str. 2927-2949)

Prorektor ds. CM wyjaśniła także, że na ww. kierunkach obserwowano stabilne wskaźniki rekrutacji, a limity przyjęć uwzględniały możliwości kadrowe, organizacyjne oraz infrastrukturę Uczelni konieczną do efektywnego kształcenia studentów. Dodała, że obserwacja rynku pracy odbywała się poprzez analizę corocznego raportu losów absolwentów, a zapotrzebowanie na absolwentów poszczególnych kierunków konsultowane było z Radą Pracodawców WNoZ.

(akta kontroli str. 2900, 3015)

1.2. Opłaty za przeprowadzenie rekrutacji na kierunkach lekarskim, pielęgniarstwo, położnictwo fizjoterapia, ratownictwo medyczne, zarówno na studia w języku polskim,

²⁰ Dalej: „UKR”.

²¹ Zarządzenia w sprawie liczby miejsc dla obywateli polskich na kierunkach studiów wyższych w UMK w Toruniu: nr 40 z 29 marca 2019 r. na rok akademicki 2019/2020; nr 93 z 30 kwietnia 2020 r. na rok akademicki 2020/2021; nr 107 z 21 kwietnia 2021 r. na rok akademicki 2021/2022, ze zm., dalej: „zarządzenia Rektora UMK w sprawie liczby miejsc dla obywateli polskich na kierunkach studiów na UMK”. Zarządzenie nr 100 z 20 kwietnia 2021 r. w sprawie liczby miejsc dla cudzoziemców na kierunkach studiów na UMK w Toruniu na rok akademicki 2021/2022.

jak i angielskim (kierunek lekarski, pielęgniarstwo, fizjoterapia), w okresie objętym kontrolą pobierane były na podstawie § 38 rozporządzenia w sprawie studiów²². Warunki uiszczania opłat oraz zwolnienia z opłaty rekrutacyjnej określone zostały w uchwałach Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów. Zgodnie z § 26 ww. uchwał kandydat zobowiązany był wnieść opłatę za postępowanie rekrutacyjne za każde studia, na które dokonał rejestracji w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów²³. Kandydat wносił opłatę na indywidualne konto bankowe wygenerowane przez IRK. Z opłaty za postępowanie rekrutacyjne zwolniony był kandydat, który ubiegał się o przyjęcie na studia na podstawie uprawnień laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów oraz na podstawie osiągnięć sportowych.

W badanym okresie wystąpiły cztery przypadki zwolnienia z opłaty rekrutacyjnej na kierunku lekarskim, tj.:

- w roku akademickim 2020/2021 w rekrutacji wzięły udział dwie osoby uprawnione do zwolnienia z opłaty na podstawie zaświadczenia Komitetu Głównego Olimpiady Biologicznej (finaliści olimpiady biologicznej); przyjęto jedną osobę, druga zrezygnowała z dalszej rekrutacji;
- w roku akademickim 2021/2022 w rekrutacji wzięły udział dwie osoby uprawnione do zwolnienia z opłaty, na podstawie zaświadczeń Komitetu Głównego Olimpiady Biologicznej i Komitetu Głównego Olimpiady Chemicznej (finaliści olimpiady biologicznej i chemicznej) – obie osoby zrezygnowały z dalszej rekrutacji.

(akta kontroli str. 2901, 2959-2962)

Opłaty za kształcenie w języku angielskim wynosiły:

- a. dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2019/2020²⁴, 2020/2021²⁵ i 2021/2022²⁶ (przez cały okres studiów):
 - czesne²⁷ na kierunku: lekarskim – 22 750 zł (osobno za semestr zimowy i letni), pielęgniarstwo – 16 250 zł (osobno za semestr zimowy i letni), fizjoterapia – 15 250 zł (osobno za semestr zimowy i letni);
 - opłata za zajęcia dydaktyczne związane z powtarzaniem zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, uzupełnianiem różnic programowych oraz za zajęcia nieobjęte planem studiów – 50 zł przez cały okres studiów każdorazowo za jedną godzinę zajęć;
 - opłata za wydanie odpisów dyplomu / duplikatu – 20 zł, elektronicznej legitymacji studenckiej 22 zł;
- b. dla studentów piątego i szóstego roku w roku akademickim 2019/2020 na kierunku lekarskim²⁸:
 - czesne: dla piątego roku – 21 000 zł (osobno za semestr zimowy i letni), dla szóstego roku – 20 000 zł (osobno za semestr zimowy i letni);

²² Opłata ta wynosiła 85 zł.

²³ Dalej: „IRK”.

²⁴ Zarządzenie Rektora UMK w Toruniu nr 51 z 15 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości odpłatności za kształcenie na odpłatnych studiach stacjonarnych anglojęzycznych w CM UMK za każdy rok studiów dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2019/2020.

²⁵ Zarządzenie Rektora UMK w Toruniu nr 127 z 5 czerwca 2020 r. w sprawie wysokości odpłatności za kształcenie na odpłatnych studiach stacjonarnych anglojęzycznych w CM UMK za każdy rok studiów dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2020/2021.

²⁶ Zarządzenie Rektora UMK w Toruniu nr 80 z 8 kwietnia 2021 r. w sprawie wysokości odpłatności za kształcenie na odpłatnych studiach stacjonarnych anglojęzycznych w CM UMK za każdy rok studiów dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2021/2022.

²⁷ Opłata za zajęcia dydaktyczne objęte planem studiów.

²⁸ Zarządzenie Rektora UMK w Toruniu nr 52 z 15 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości opłat za naukę dla studentów piątego i szóstego roku odpłatnych studiów stacjonarnych anglojęzycznych w CM UMK na Wydziale Lekarskim kierunku lekarskim w roku akademickim 2019/2020.

- pozostałe opłaty bez zmian;
- c. dla studentów szóstego roku w roku akademickim 2020/2021 na kierunku lekarskim²⁹:
 - czesne: 21 000 zł (osobno za semestr zimowy i letni);
 - pozostałe opłaty bez zmian.

Z tytułu opłat za kształcenie prowadzone w języku angielskim Uczelnia uzyskała przychody w łącznej wysokości 38 344,1 tys. zł, z tego: w 2019 r. – 10 946,5 tys. zł, w 2020 r. – 12 662 tys. zł, w 2021 r. – 14 735,6 tys. zł, co stanowiło od 6,2% (w 2019 r.) do 8,3% (w 2021 r.) przychodów Uczelni ogółem.

(akta kontroli str. 427-438, 2964-2966)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W trakcie rekrutacji na kierunek lekarski przekraczano limity przyjęć określone w rozporządzeniach Ministra Zdrowia w sprawie limitów przyjęć, tj. na studia stacjonarne w języku angielskim na rok akademicki 2019/2020 przyjęto 77 osób, a na rok 2021/2022 – 94 osoby, pomimo że limit przyjęć wynikający z ww. rozporządzeń wynosił odpowiednio 72 i 84 miejsca.

(akta kontroli str. 2985, 2987)

Prorektor ds. CM podała, że wieloletnie doświadczenie wskazuje, iż kandydaci przyjęci na studia często w ostatniej chwili rezygnują z przyznanego im miejsca na Uczelni. Powodów takiej decyzji może być kilka – wybór innej uczelni, brak otrzymania wizy czy nagła choroba. Mając na uwadze konieczność wypełnienia dostępnych miejsc, liczba osób przyjętych na studia przekraczała limit przyjęć tak, aby w opisanych sytuacjach uzyskać satysfakcjonującą liczbę studentów.

(akta kontroli str. 2893, 2898, 3011, 3015)

NIK zauważa, że pomimo iż podejmowane przez Uczelnię działania miały na celu optymalizację procesu rekrutacji, to zgodnie z art. 444 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, rekrutacja na studia na kierunku lekarskim powinna odbywać się w ramach limitów przyjęć. Przyznany natomiast przez Ministra Zdrowia limit uwzględnia m.in. możliwości dydaktyczne uczelni (art. 444 ust. 2 ww. ustawy). Jednocześnie pomimo uwzględnienia okoliczności podanych przez Prorektor ds. CM, liczba studentów studiów anglojęzycznych na kierunku lekarskim, studiujących na pierwszym roku, po wyłączeniu studentów powtarzających rok, według stanu na 31 grudnia 2019 r. wynosiła 74 osoby, a według stanu na 31 grudnia 2021 r. – 85 osób, zatem w dalszym ciągu przekraczała limit określony w ww. rozporządzeniach Ministra Zdrowia.

OCENA CZĄSTKOWA

Na UMK podejmowano działania celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu rekrutacyjnego. Postępowania prowadzono zgodnie z warunkami i trybem rekrutacji określonymi w uchwałach Senatu UMK. Proponowane przez Rektora limity przyjęć na kierunku lekarskim odpowiadały możliwościom dydaktycznym CM. Uczelnia monitorowała zawodowe kariery absolwentów, wykorzystując dane do oceny zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów poszczególnych kierunków studiów. Opłaty za przeprowadzenie rekrutacji pobierane były zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie studiów. Jako działanie nieprawidłowe NIK ocenia przekraczanie w 2019 r. i 2021 r. limitów przyjęć na pierwszy rok studiów na kierunek

²⁹ Zarządzenie Rektora UMK w Toruniu nr 148 z 1 lipca 2020 r. w sprawie wysokości odpłatności za kształcenie dla studentów szóstego roku odpłatnych studiów stacjonarnych anglojęzycznych w CM UMK na Wydziale Lekarskim kierunku lekarskim w roku akademickim 2020/2021.

lekarski, na studia stacjonarne prowadzone w języku angielskim, określonych w rozporządzeniach Ministra Zdrowia w sprawie limitów przyjęć.

OBSZAR

2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych

Opis stanu faktycznego

2.1 Programy studiów na rok akademicki 2020/2021 dla kierunków lekarskiego, pielęgniarstwa – studia pierwszego i drugiego stopnia, położnictwa - studia pierwszego i drugiego stopnia oraz ratownictwa medycznego, odpowiadały wymaganiom rozporządzenia w sprawie studiów. Określono w nich m.in. formę studiów, liczbę semestrów i punktów ECTS³⁰ konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie, tytuł zawodowy nadawany absolwentom oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia. Wskazane programy spełniały także wymogi rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia m.in. w zakresie: minimalnej liczby godzin zajęć zorganizowanych i punktów ECTS; treści kształcenia i efektów uczenia się; liczby godzin i punktów ECTS nauczania praktycznego; wymiaru, zasad i formy odbywania praktyk zawodowych; liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk. W trakcie kontroli ustalono, że program studiów dla kierunku fizjoterapia³¹ nie spełniał części wymogów rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia dla tego kierunku, co zostało opisane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1121-2110, 2151-2159)

Programy studiów na UMK podlegały ocenie i doskonaleniu³². Uwzględniano w tym zakresie w szczególności oceny programów studiów oraz ich realizacji dokonywane przez PKA³³, Uniwersytecką Komisję ds. Jakości Kształcenia na Kierunku Lekarskim³⁴, Krajową Radę Akredytacyjną Szkół Pielęgniarek i Położnych³⁵, rekomendacje Wydziałowych Koordynatorów ds. Jakości kształcenia CM sformułowane w raportach z monitorowania losów Absolwentów WL i WNoZ. Prorektor ds. CM wskazała, że wnioski z ww. ocen były wykorzystywane przez Komisję Programowo-Dydaktyczną przy tworzeniu programów studiów na kolejny rok akademicki.

(akta kontroli str. 2164-2166, 2225-2227, 2230-2264)

W okresie objętym kontrolą Senat UMK w Toruniu podjął siedem uchwał w sprawie zmian programów studiów/dostosowania programów studiów, które dotyczyły także wskazanych powyżej kierunków³⁶.

(akta kontroli str. 2219-2227)

³⁰ Punkty ECTS – punkty stanowiące miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się. Punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia zorganizowane przez Uniwersytet oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami.

³¹ Załącznik nr 1 do uchwały Nr 54 Senatu UMK z 28 września 2021 r. zmieniającej uchwałę Nr 39 Senatu UMK z 23 czerwca 2020 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021

³² Zbadano na przykładzie trzech programów studiów dla kierunków: lekarski, pielęgniarstwo i fizjoterapia.

³³ 2-3 marca 2018 r. Wizytacja Zespołu Oceniającego PKA na kierunku lekarskim; 7-8 czerwca 2021 r. obszar kontroli: fizjoterapia, studia jednolite magisterskie;

³⁴ Wizytacje: 7 czerwca 2018 r. i 1-2 marca 20221 r.

³⁵ 9-10 maja 2018 r. wizyta akredytacyjna obejmowała ocenę kierunku pielęgniarstwo – studia pierwszego i drugiego stopnia; 1 września 2021 r. wizyta akredytacyjna obejmowała ocenę kierunku położnictwo – studia pierwszego i drugiego stopnia;

³⁶ [1] Uchwała nr 121 Senatu UMK w Toruniu z dnia 24 września 2019 r. w sprawie dostosowania programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym; [2] Uchwała nr 38 Senatu UMK w Toruniu z dnia 23 czerwca 2020 r. zmieniająca uchwałę nr 121 Senatu UMK z dnia 24 września 2019 r.; [3] Uchwała nr 39 Senatu UMK w Toruniu z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021; [4] Uchwała nr 33 Senatu UMK w Toruniu z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2021/2022; [5] Uchwała nr 54 Senatu UMK w Toruniu z dnia 28 września 2021 r. zmieniająca uchwałę nr 39 Senatu UMK; [6] Uchwała nr 61 Senatu UMK w Toruniu z dnia 30 listopada 2021 r. zmieniająca uchwałę nr 33 Senatu UMK; [7] Uchwała nr 41 Senatu UMK w Toruniu z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2022/2023.

2.2. Uczelnia ustaliła programy, formę i terminy odbywania praktyk zawodowych oraz sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. W zarządzeniu nr 100 Rektora UMK z 10 sierpnia 2009 r. w sprawie zasad odbywania praktyk studenckich określono m.in. osoby odpowiedzialne za ustalenie zasad odbywania praktyk dla poszczególnych kierunków oraz ich organizację na wydziale, obowiązki opiekuna praktyk i warunki zaliczenia praktyki przez studenta. Wskazano także na możliwość odbycia zajęć z tego zakresu w wybranym przez studenta zakładzie pracy³⁷, jeżeli charakter wykonywanej przez studenta pracy będzie zgodny z programem praktyk.

(akta kontroli str. 2401-2403)

Forma i zasady odbywania praktyk oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta zostały opisane w programach studiów dla poszczególnych kierunków. W ramach planów studiów, stanowiących załącznik do tych programów, został określony wymiar (tygodniowy, godzinowy) i terminy realizacji praktyk wraz z liczbą punktów ECTS, jaką student musi uzyskać. Metody weryfikacji efektów uczenia się³⁸ zostały wskazane i opisane wraz z kryteriami w formularzu sylabusu danego przedmiotu – uwzględniającego jego specyfikę i treści programowe oraz obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa.

(akta kontroli str. 2189-2206, 2230-2232, 2320-2395, 2829-2834)

Uczelnia nie stworzyła procedury weryfikacji osiągniętych efektów praktyk zawodowych. Na WNoZ realizacja praktyk studenckich i weryfikacja efektów uczenia się na kierunkach pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia i ratownictwo medyczne dokumentowana była w dziennikach praktyk³⁹, które zawierały m.in. wykaz umiejętności zawodowych dla studentów poszczególnych kierunków, arkusze ocen, a dzienniki praktyk studentów kierunku pielęgniarstwo i położnictwo także kryteria oceny umiejętności praktycznych⁴⁰. W dziennikach wskazano ponadto, że: warunkiem zaliczenia zajęć praktycznych i praktyki zawodowej jest pełna frekwencja, aktywny udział w zajęciach, wypełnienie obowiązującej dokumentacji oraz poprawna postawa wobec pacjenta, zespołu terapeutycznego, zawodu i nauki; wpisów w dziennikach praktyk dokonuje osoba za nie odpowiedzialna po zrealizowaniu wszystkich regulaminowych zadań. Prodzikan WNoZ wyjaśniła, że dla zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia prowadzona jest dodatkowo ewaluacja placówki i opiekuna praktyk – każdorazowo w przypadku nowego podmiotu leczniczego i nowego kandydata na mentora praktyki.

(akta kontroli str. 2164, 2408-2760, 2885-2886, 2232-2257)

Dla studentów kierunku lekarskiego na WL opracowany został⁴¹ odrębny Regulamin praktyk studenckich⁴² oraz sporządzono programy praktyk na każdy rok studiów tego kierunku. W Regulaminie praktyk studenckich WL określono m.in. kryteria, jakie powinna spełniać placówka odbywania praktyk⁴³, obowiązki studenta w czasie odbywania praktyk, zasady zaliczania i konieczność udokumentowania zrealizowania ich programu w karcie przebiegu praktyk i dzienniku praktycznego nauczania klinicznego⁴⁴. Wskazano ponadto, że monitorowanie zajęć prowadzi ich opiekun

³⁷ Za zgodą dziekana.

³⁸ Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem/modułem

³⁹ Nazywanych także dziennikiem umiejętności zawodowych studenta, dziennikiem efektów kształcenia zawodowego studenta lub dziennikiem praktyk studenckich.

⁴⁰ Zakres oceny obejmował: zasady, sprawność, skuteczność, samodzielność, komunikowanie się z pacjentem oraz postawę.

⁴¹ Przez Wydziałowego Opiekuna Praktyk powołanego przez Dziekana WL.

⁴² Regulamin praktyk studenckich dla studentów Wydziału Lekarskiego – kierunek lekarski, opracowany przez Wydziałowego Opiekuna Praktyk powołanego przez Dziekana WL.

⁴³ W przypadku, gdy praktyka nie jest realizowana na bazie szpitali uniwersyteckich CM UMK, ale w placówce wybranej przez studenta.

⁴⁴ Dotyczy praktycznego nauczania klinicznego na VI roku studiów.

w porozumieniu z Dziekanem WL, a kontrola praktyk odbywa się na podstawie losowej wizytacji miejsc, gdzie się odbywają, hospitacji w formie telefonicznej oraz w oparciu o opinie studentów. Prorektor ds. CM wskazała, że w objętych kontrolą latach akademickich studenci nie zgłaszali skarg oraz zastrzeżeń dotyczących nieprawidłowości podczas realizowania programu praktyk i nie przeprowadzono weryfikacji telefonicznej. Dodała, że w dużej części praktyki realizowane są w szpitalach akademickich na oddziałach, gdzie zatrudnieni są nauczyciele CM. Prodziekan WL ds. Finansów i Dydaktyki wyjaśniła, że WL wprowadził Regulamin praktyk, który porządkuje cały proces ich przebiegu oraz zaliczania. Wskazała, że koordynator praktyk analizuje składane w dziekanacie przez studentów po zakończonej praktyce dokumenty⁴⁵ i na ich podstawie zalicza je w systemie USOS⁴⁶. Dodała, że praktyki studenckie w trakcie ich trwania są weryfikowane przez koordynatora poprzez wizytację miejsc, gdzie się odbywają, jednak w kontrolowanym okresie z uwagi na epidemię takich czynności nie przeprowadzono.

Zasady oceny studentów m.in. w zakresie umiejętności praktycznych określał także *Regulamin Dydaktyczny dotyczący studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Lekarskim CM UMK*. Wskazano w nim m.in., że metody weryfikacji efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych omawia prowadzący na pierwszych zajęciach, a formę wyrównania zaległości w przypadku ćwiczeń stanowi uczestnictwo w dodatkowych zajęciach sprawdzających odpowiednie efekty uczenia się, szczególnie z zakresu umiejętności praktycznych.

(akta kontroli str. 2761-2878, 2885-2886, 2888-2889)

2.3. Wytyczne dotyczące tworzenia, dokonywania zmian i publikowania programów studiów, które miały obowiązywać studentów rozpoczynających studia począwszy od roku akademickiego 2020/2021, zostały określone w Uchwale nr 139 Senatu UMK w Toruniu z 29 października 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących programów studiów na UMK w Toruniu. Wskazano w niej m.in., że: program studiów dla określonego kierunku, formy, poziomu i profilu uchwała w terminie do 30 czerwca senat na wniosek właściwego prorektora; dziekan za pomocą Systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją⁴⁷ przekazuje, w terminie do 31 marca właściwemu prorektorowi zaopiniowany przez radę dziekańską i radę dyscypliny naukowej, do której przypisany jest kierunek oraz samorząd studencki, projekt programu studiów; organ samorządu wyraża opinię w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia przedłożenia mu projektu programu studiów, a w przypadku niewyrażenia opinii we wskazanym terminie wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony. W załącznikach do tej uchwały określono wzór programu i planu studiów. Badaniem objęto program dla kierunku lekarskiego obowiązujący studentów rozpoczynających studia począwszy od roku akademickiego 2020/2021. Ustalono, że został on przygotowany i uchwalony zgodnie z obowiązującą na UMK procedurą, z uwzględnieniem opinii zainteresowanych podmiotów. Jego publikacja nastąpiła jednak z naruszeniem terminu wskazanego w ww. wytycznych, co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1508-1511, 1617-2109, 2171-2206, 2211-2218)

2.4. Na Uczelni przestrzegane były zapisy art. 63 ust. 2 i 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Na podstawie rozkładów zajęć praktycznych prowadzonych w podmiotach leczniczych w roku akademickim 2019/2020 w semestrze zimowym oraz w roku akademickim 2021/2022 w semestrze letnim dla

⁴⁵ Karty przebiegu praktyk i dziennik praktycznego nauczania klinicznego.

⁴⁶ Uniwersytecki System Obsługi Studiów - system informatyczny służący do zarządzania tokiem studiów w szkole wyższej.

⁴⁷ Dalej: „EZD”.

kierunków lekarskiego drugi rok studiów (stacjonarne i niestacjonarne), fizjoterapii drugi rok studiów (stacjonarne i niestacjonarne), ratownictwa medycznego drugi i trzeci rok studiów (stacjonarne i niestacjonarne) ustalono, że zajęcia na studiach stacjonarnych były prowadzone odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych.

(akta kontroli str. 2265-2294, 2399-2400)

W okresie objętym kontrolą liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie była mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych.

(akta kontroli str. 2118, 2399-2400)

2.5. W objętych badaniem latach akademickich relacja pomiędzy liczbą studentów na wybranych kierunkach⁴⁸, a liczbą nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia kształtowała się następująco:

a. 2019/2020:

- kierunek lekarski: tryb stacjonarny 1063 studentów/440 nauczycieli akademickich, tryb niestacjonarny 213/431, studia w języku angielskim 288/290;
- pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia: tryb stacjonarny 316/184, studia w języku angielskim 4/72;
- pielęgniarstwo studia drugiego stopnia: tryb stacjonarny 146/81, tryb niestacjonarny 55/68;
- położnictwo studia pierwszego stopnia tryb stacjonarny 141/125;
- położnictwo studia drugiego stopnia: tryb stacjonarny 89/63, tryb niestacjonarny 20/32;
- ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia: tryb stacjonarny 137/115, tryb niestacjonarny 42/100;
- fizjoterapia: tryb stacjonarny 442/172, tryb niestacjonarny 96/175, studia w języku angielskim 2/37;

b. 2020/2021:

- kierunek lekarski: tryb stacjonarny 1096 studentów/454 nauczycieli akademickich, tryb niestacjonarny 220/434, studia w języku angielskim 315/305;
- pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia: tryb stacjonarny 324/167, studia w języku angielskim 4/84;
- pielęgniarstwo studia drugiego stopnia: tryb stacjonarny 138/73, tryb niestacjonarny 20/43;
- położnictwo studia pierwszego stopnia tryb stacjonarny 145/121;
- położnictwo studia drugiego stopnia tryb stacjonarny 87/50;
- ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia: tryb stacjonarny 139/140, tryb niestacjonarny 48/117;
- fizjoterapia: tryb stacjonarny 455/182, tryb niestacjonarny 127/172, studia w języku angielskim 1/13;

c. 2021/2022:

- kierunek lekarski: tryb stacjonarny 1163 studentów/438 nauczycieli akademickich, tryb niestacjonarny 196/378, studia w języku angielskim 364/332;

⁴⁸ Lekarski, pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia i ratownictwo medyczne prowadzone w formie studiów niestacjonarnych i stacjonarnych oraz w języku obcym.

- pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia: tryb stacjonarny 313/162, studia w języku angielskim 11/67;
- pielęgniarstwo studia drugiego stopnia tryb stacjonarny 148/71;
- położnictwo studia pierwszego stopnia tryb stacjonarny 147/50;
- położnictwo studia drugiego stopni: tryb stacjonarny 102/50;
- ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia: tryb stacjonarny 135/11, tryb niestacjonarny 30/76;
- fizjoterapia: tryb stacjonarny 460/172, tryb niestacjonarny 80/131, studia w języku angielskim 4/39;

We wskazanym okresie relacja ta na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo wykazywała trwałą tendencję malejącą. Prodzikan WNoZ wyjaśniła, że zmniejszająca się liczba nauczycieli akademickich na tych kierunkach jest wynikiem wprowadzenia standardów kształcenia, które określają m.in. kompetencje zawodowe, naukowe oraz doświadczenie jakie powinny posiadać osoby prowadzące kształcenie w poszczególnych grupach zajęć. Dodała, że nie ma zagrożenia dla obniżenia jakości kształcenia, ponieważ nauczyciele akademicy zatrudnieni na WNoZ na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo realizują godziny dydaktyczne w ramach swojego pensum oraz nadgodzin wynikających z zarządzenia Rektora w sprawie regulaminu pracy UMK⁴⁹, a dodatkowo WNoZ zawiera umowy zlecenia na realizację zajęć dydaktycznych ze specjalistami, którzy mają doświadczenie zawodowe wymagane do ich prowadzenia na tych kierunkach.

(akta kontroli str. 2118-2119, 2230, 2888)

2.6. W okresie objętym kontrolą sposób realizacji programów kształcenia nie był przedmiotem skarg bądź wniosków składanych przez studentów.

(akta kontroli str. 2230, 2259)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W programie studiów dla kierunku fizjoterapia⁵⁰ na rok akademicki 2020/2021 liczba punktów ECTS określona dla modułów C, D, E i F nie odpowiadała wymogom określonym w tym zakresie w załączniku nr 7 do rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia. Przyjęte w powyższym programie oraz wskazane, jako minimalne liczby punktów ECTS wg standardu kształcenia dla tego kierunku wynosiły odpowiednio dla poszczególnych modułów: C - podstawy fizjologii 41 zamiast 45, D – fizjoterapia kliniczna 80 zamiast 99, E - metodologia badań naukowych – 24 zamiast 25, F – praktyki fizjoterapeutyczne 57 zamiast 58.

(akta kontroli str. 1122-1160, 2151-2159)

Prorektor ds. CM wyjaśniła, że nieznaczna niezgodność pomiędzy standardami kształcenia, a planem studiów w zakresie punktacji w poszczególnych modułach, wynika z różnic w oszacowaniu nakładu pracy własnej studenta. Wskazała, że ogólna liczba punktów ECTS (300) jest zgodna ze standardami.

(akta kontroli str. 2160, 2163)

NIK zauważyła, że w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty określona została minimalna liczba punktów ECTS dla grupy zajęć zorganizowanych, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty

⁴⁹ Zarządzenie nr 166 z 4 listopada 2019 r.

⁵⁰ Załącznik nr 1 (studia stacjonarne) i załącznik nr 2 (studia niestacjonarne) do uchwały Nr 54 Senatu UMK z 28 września 2021 r. zmieniającej uchwałę Nr 39 Senatu UMK z 23 czerwca 2020 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021

uczenia się, więc każde, nawet nieznaczne jej obniżenie może stanowić zagrożenie dla osiągnięcia przez studentów/absolwentów zakładanych efektów uczenia się. Skoro konieczne było zwiększenie liczby punktów w module G – oferta własna uczelni do 41 punktów⁵¹, to należało o tę nadwyżkę zwiększyć ogólną liczbę godzin zajęć w programie studiów, zapewniając tym samym jego zgodność z obowiązującym standardem kształcenia dla tego kierunku.

2. Program studiów dla kierunku lekarskiego - stacjonarne jednolite studia magisterskie, stanowiący załącznik nr 38 do uchwały nr 39 Senatu UMK w Toruniu z 23 czerwca 2020 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021, został opublikowany 7 września 2020 r., tj. 76 dni od dnia jego uchwalenia, co stanowiło naruszenie terminu⁵² wskazanego w § 8 ust. 1 obowiązujących na UMK wytycznych dotyczących programów studiów przyjętych uchwałą nr 139 Senatu UMK w Toruniu z 29 października 2019 r.

(akta kontroli str. 2189-2206, 2215-2218)

Prorektor ds. CM wyjaśniła, że przyczyną nieopublikowania programu w wymaganym terminie było przeoczenie.

(akta kontroli str. 3021)

OCENA CZĄSTKOWA

Programy studiów przygotowywane były zgodnie z obowiązującą na Uczelni procedurą oraz podlegały ocenie i doskonaleniu. Sposób realizacji programów kształcenia nie był przedmiotem skarg bądź wniosków składanych przez studentów. W przypadku praktyk zawodowych Uczelnia ustaliła program, formę i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Przestrzegano przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym w zakresie prowadzenia odrębnych zajęć dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz relacji pomiędzy liczbą studentów realizujących poszczególne formy studiów. Stwierdzone w tym obszarze nieprawidłowości dotyczyły niezgodności ze standardami kształcenia programu studiów dla kierunku fizjoterapia - jednolite studia magisterskie, w zakresie liczby punktów ECTS przypisanych czterem grupom zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się oraz opublikowania programu studiów dla jednego z analizowanych kierunków studiów z naruszeniem terminu wskazanego w obowiązujących na UMK wytycznych dotyczących programów studiów.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia

3.1. Na UMK funkcjonowała Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia⁵³. Do jej zadań należało promowanie idei ciągłego doskonalenia jakości kształcenia, poprzez upowszechnienie dobrych praktyk, opiniowanie działań związanych z wdrażaniem tzw. Systemu Doskonałości Akademickiej⁵⁴, formułowanie propozycji usprawnień, monitorowanie funkcjonowania procedur, opiniowanie wniosków dotyczących powoływania nowych kierunków, poziomów, profili i form studiów. Zadaniem Rady było m.in. przedkładanie Rektorowi corocznych sprawozdań z działalności wraz z opinią w sprawie efektów funkcjonowania SDA. W okresie objętym kontrolą sprawozdania te nie zawierały jednak ww. opinii. Szczegółowe informacje zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 445-450, 771-777)

⁵¹ Zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia w sprawie standardów, pkt 3.1 do dyspozycji uczelni pozostawia się nie mniej 30 punktów ECTS, które mogą być realizowane jako zajęcia uzupełniające efekty uczenia się w kategorii wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych.

⁵² Tj. 14 dni od dnia uchwalenia programu studiów.

⁵³ Powołana Zarządzeniami Rektora UMK: nr 126 z 16 sierpnia 2018 r., nr 181 z 26 listopada 2019 r. i nr 195 z 21 września 2020 r.

⁵⁴ Dalej: „SDA”.

Na Wydziałach⁵⁵ funkcjonowały Rady oraz Koordynatorzy ds. Jakości Kształcenia. Zostały one powołane z naruszeniem przepisów wewnętrznych, co szczegółowo zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Organom tym przypisano zadania dotyczące monitorowania losów absolwentów, oceny zajęć dydaktycznych, identyfikacji oczekiwań studentów oraz oceny ich spełnienia, analizy hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy satysfakcji studentów i uczestników studiów podyplomowych, a także badania satysfakcji pracowników. Z badań sporządzano raporty, wyciągano wnioski i formułowano rekomendacje. Część z tych zadań w okresie objętym kontrolą nie była realizowana lub była realizowana w sposób niepełny. Szczegółowe informacje zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 454, 457, 458, 459, 462, 463, 464, 466, 658-659, 1063-1065)

Na Uczelni przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych. W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 na WL i WNoZ zrealizowano łącznie odpowiednio 144 i 48 hospitacji. Analizie poddano 10 protokołów z hospitacji⁵⁶. We wszystkich przypadkach ocena zajęć była bardzo dobra i nie formułowano wniosków. Część hospitacji przeprowadzona była z zastosowaniem niewłaściwego formularza, skutkiem czego zakres oceny zajęć dydaktycznych był szerszy niż wymagany. Szczegółowe informacje zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 640-643, 658-659)

Wśród studentów prowadzone były ankiety dotyczące oceny jakości kształcenia oraz nauczycieli. Ankietowanie przeprowadzono w formie elektronicznej za pośrednictwem wewnętrznego systemu elektronicznego. Zwrot wypełnionych ankiet na WNoZ i WL zawierał się w latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 w przedziale od 2,3% do 4,1%. Uczelnia podejmowała działania w celu zwiększenia tego poziomu. Jak wskazała Prorektor ds. CM, zobowiązano prowadzących zajęcia do zachęcania studentów do udziału w badaniach, rozpowszechniano informacje na ich temat na stronach UMK i Wydziałów, wydłużono czas zbierania danych od studentów oraz wprowadzono możliwość ukrycia komentarzy przed prowadzącym zajęcia.

(akta kontroli str. 1051-1054)

Na Uczelni w programach studiów⁵⁷ określono zakładane efekty uczenia się, formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie tych efektów oraz ustalono mierniki oceny stopnia ich realizacji przez studentów. Wśród sposobów weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się wskazano m.in. test zaliczeniowy, kolokwium zaliczeniowe, sprawdzian ustny, praktyczne wykonanie ćwiczeń, odpowiedź ustną, egzamin końcowy, kolokwia wejściowe, przedłużoną obserwację. W każdym z przypadków podano minimalny próg zaliczenia oznaczony w %. Na WL analizowano wyniki egzaminu lekarskiego, co służyło poprawie jakości kształcenia. W przypadku WNoZ, jak wskazała Prorektor ds. CM, komisje programowo-dydaktyczne analizowały wyniki egzaminów końcowych na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo.

(akta kontroli str. 779-780, 1039, 1120)

Po zakończeniu roku akademickiego na WL i WNoZ sporządzano sprawozdania z oceny funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia⁵⁸.

⁵⁵ WL i WNoZ.

⁵⁶ Pięć przeprowadzonych na WL (27 lutego 2020 r., 15 grudnia 2020 r., 30 kwietnia 2021 r., 9 marca 2022 r. i 23 marca 2022 r.) i pięć przeprowadzonych na WNoZ (12 kwietnia 2021 r., dwie z 21 maja 2021 r., 5 maja 2022 r. i 16 maja 2022 r.).

⁵⁷ Przeanalizowano programy studiów z roku 2020/2021 na kierunkach: lekarski, pielęgniarstwo - studia pierwszego i drugiego stopnia oraz położnictwo studia pierwszego i drugiego stopnia.

⁵⁸ Dalej: „WSZJK”.

Wnioski sformułowane dla roku akademickiego 2020/2021 dotyczyły m.in.: informowania studentów o pozytywnych zmianach w procesie kształcenia; weryfikacji przez komisje programowe na poszczególnych kierunkach sylabusów pod kątem treści, spójności oraz podjęcia decyzji czy jest potrzeba i możliwość ich modyfikacji; wdrożenia działań poprawiających efektywność układania rozkładów zajęć; rozszerzenia zakresu zajęć realizowanych w Centrum Symulacji Medycznych; podejmowania działań mających na celu zwiększenie poziomu zwrotów wypełnionych ankiet; zwiększenia liczby godzin praktycznych podczas studiów oraz liczby/efektywności zajęć dodatkowych; organizacji dodatkowych zajęć językowych; aktywizacji biura karier i przygotowania studentów ostatnich lat na rynek pracy. Działania podjęte w ramach realizacji powyższych wniosków obejmowały cykliczne spotkania władz wydziałów z przedstawicielami samorządu studenckiego, w trakcie których wymieniano informacje i konsultowano zagadnienia związane z bieżącymi sprawami. W ramach zajęć fakultatywnych dla studentów organizowano szkolenia i wykłady służące rozwojowi kompetencji miękkich oraz dodatkowe zajęcia językowe. Biuro karier kierowało ofertę do studentów i absolwentów w zakresie przygotowania na rynek pracy.

(akta kontroli str. 644)

W latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 na WL i WNoZ nie przeprowadzono badań w zakresie identyfikacji oczekiwań studentów oraz oceny ich spełniania, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 658-659)

Na objętych kontrolą wydziałach monitorowano kariery absolwentów po sześciu miesiącach i po trzech-czterech latach od ukończenia studiów oraz prowadzono badania w tym zakresie. Wyniki badań były analizowane, sporządzano raporty i formułowano rekomendacje.

(akta kontroli str. 682-693, 698-710, 717-725, 744-756, 1066-1079, 1086-1097)

3.2. Zasoby kadrowe Uczelni były przedmiotem uwagi w trakcie kontroli organów zewnętrznych. PKA, przyznając akredytację na kierunku fizjoterapia w październiku 2021 r., stwierdziła nieprawidłowości dotyczące kwalifikacji osób prowadzących zajęcia⁵⁹. W wyniku podjętych przez Uczelnię działań nieprawidłowości zostały wyeliminowane i doprowadzono do stanu zgodnego ze standardami kształcenia.

(akta kontroli str. 803, 1045)

W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 liczba godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich, dla których Uczelnia była podstawowym miejscem pracy wynosiła średnio: na kierunku lekarskim 77%, na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia 89% i 84% na kierunku pielęgniarstwo studia drugiego stopnia.

(akta kontroli str. 806)

Na Uczelni dokonywano oceny nauczycieli akademickich zgodnie z ustalonymi wewnątrznie zasadami⁶⁰. W ramach kontroli poddano analizie 20 ocen dokonanych

⁵⁹ Zajęcia praktyczne z fizjoterapii klinicznej, psychiatrii, urologii (fizjoterapii uroginekologicznej), medycyny paliatywnej, fizjoterapii klinicznej w kardiologii i kardiochirurgii, fizjoterapii klinicznej w pulmonologii, fizjoterapii klinicznej w chorobach naczyń obwodowych, fizjoterapia kliniczna w psychiatrii, fizjoterapia kliniczna w pediatrii, fizjoterapia kliniczna w geriatrii, fizjoterapia kliniczna w neurologii i neurologii rozwojowej, fizjoterapia kliniczna w onkologii i medycynie paliatywnej i fizjoterapia kliniczna w ortopedii traumatologii i medycynie sportowej) nie były realizowane przez fizjoterapeutów posiadających doświadczenie zawodowe w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć.

⁶⁰ Załącznik nr 8 oraz 17 do Uchwały Nr 42 Senatu UMK z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie kryteriów oceny działalności naukowej obowiązujących przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich na poszczególnych stanowiskach oraz obowiązujących nauczycieli akademickich ubiegających się o zatrudnienie na określonym stanowisku w ramach awansu zawodowego (Załącznik

w okresie objętym kontrolą. Badanie wykazało, że przy ocenie zastosowano zasady obowiązujące na Uczelni. Z uwagi na niską zwrotność ankiet przeprowadzanych wśród studentów dotyczących oceny prowadzących zajęcia, dane te nie mogły być wykorzystane przy ocenianiu pracowników.

(akta kontroli str. 801-802, 1053, 1057-1058)

3.3. Liczba studentów oraz liczba i pojemność sal w latach objętych kontrolą utrzymywała się na podobnym poziomie. Uczelnia dysponowała łącznie 39 salami posiadającymi łącznie 2666 miejsc, 233 salami ćwiczeniowymi i seminaryjnymi o łącznej pojemności 3809 miejsc oraz 252 stanowiskami w Centrum Symulacji Medycznych. Liczba studentów przypadających na jedną salę wykładową w latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 wynosiła 134, a w roku akademickim 2021/2022 129. Liczba studentów przypadających na jedną salę ćwiczeniową i seminaryjną w kontrolowanym okresie wynosiła 22.

Infrastruktura dydaktyczna była przedmiotem uwagi w trakcie kontroli (wizytacji) organów zewnętrznych⁶¹. Formułowane zalecenia dotyczyły m.in. potrzeby zwiększenia zasobów bibliotecznych, dostosowania infrastruktury do liczby studentów oraz potrzeb osób niepełnosprawnych, wydzielenia pracowni do nauki biologii molekularnej oraz przeprowadzenia niezbędnych remontów. Dziekan WL wskazał, że na Uczelni podjęto działania w związku z zaleceniami i przeprowadzono remonty części sal, a inne remonty były planowane na rok 2022 r. Problemy z infrastrukturą i dostępem do zasobów uczelni nie były przedmiotem skarg kierowanych przez studentów bądź pracowników.

(akta kontroli str. 803, 807, 1041)

W procesie kształcenia pielęgniarek i położnych Uczelnia dysponowała bazą materialną i dydaktyczną⁶² wskazaną w § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych⁶³ oraz zapleczem do realizacji ćwiczeń praktycznej nauki zawodu, dostępem do obiektów sportowych i bazą socjalną.

(akta kontroli str. 808-811)

Na kierunku lekarskim, pielęgniarstwo i położnictwo liczba studentów w grupach wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych i odbywających zajęcia w klinikach była różna w zależności od rodzaju zajęć i roku na których zajęcia się odbywały. Zasadniczo ćwiczenia i zajęcia praktyczne prowadzono w grupach liczących od pięciu do 12 studentów, ale część ćwiczeń z uwagi na ich specyfikę prowadzono w grupach liczących od 20 do 30 studentów. Wykłady prowadzono dla całego roku wspólnie. Nadmierna liczebność grup nie była przedmiotem skarg studentów ani przedmiotem uwag podmiotów wizytujących na Uczelni.

(akta kontroli str. 888-890, 1044)

Badaniem objęto harmonogramy zajęć wybranych studentów kierunków lekarskiego, pielęgniarstwa (studia pierwszego i drugiego stopnia), położnictwa (studia pierwszego i drugiego stopnia) oraz fizjoterapii⁶⁴, dla roku akademickiego 2020/2021. Ustalono,

nr 17 wprowadzony Uchwałą Nr 115 Senatu UMK w Toruniu z dnia 20 czerwca 2017 r. zmieniająca uchwałę Nr 42 Senatu UMK z dnia 28 marca 2017 r.).

⁶¹ Krajowa Rada Akredytacyjna Szkół Pielęgniarek i Położnych, PKA i Komisja Akredytacyjna Akademickich Uczelni Medycznych.

⁶² Salami wykładowymi, ćwiczeniowymi, pracowniami anatomii, fizjologii i biochemii, pracowniami informatycznymi i języków obcych, pracowniami umiejętności pielęgniarstkich i położniczych, biblioteką i czytelnia.

⁶³ Dz. U. poz. 970.

⁶⁴ Analizą objęto harmonogramy zajęć na sześciu kierunkach studiów (łącznie 20 harmonogramów) po dwa wybranych studentów studiów stacjonarnych kierunków: pielęgniarstwo pierwszego stopnia pierwszy rok studiów, pielęgniarstwo drugiego stopnia pierwszy rok studiów, fizjoterapia pierwszy i drugi rok studiów, położnictwo pierwszego stopnia pierwszy rok studiów, położnictwo drugiego stopnia pierwszy rok studiów oraz dwóch studentów kierunku lekarskiego z pierwszego i drugiego roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

że zajęcia odbywały się w godzinach od 07:00 do 20:45, z różnym natężeniem dziennym, tygodniowym i miesięcznym. Średnia liczba godzin realizowanych w miesiącach październik, listopad, grudzień i styczeń wynosiła odpowiednio 34%, 29%, 20% i 17% wymiaru liczby godzin danego semestru. W przypadku kierunku pielęgniarstwo studia drugiego stopnia, pierwszego roku studiów stacjonarnych w październiku zrealizowano 63% zajęć danego semestru. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 813-875)

3.4. Zajęcia praktyczne na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo stanowiły od 58% do 62% ogółu zajęć, a na kierunku lekarskim od 31% do 100% w zależności od roku akademickiego i roku studiów. W okresie objętym kontrolą nastąpił spadek wymiaru godzin praktycznych zajęć na kierunku lekarskim na czwartym, piątym i szóstym roku studiów. Wynikało to ze zmiany programu studiów i zmiany charakteru kierunku praktycznego na ogólnoakademicki. Ponadto na kierunku położnictwo studia drugiego stopnia na drugim roku studiów nastąpił istotny wzrost udziału zajęć praktycznych z 31% na 55%, co wynikało ze zmiany programu studiów.

(akta kontroli str. 891-892, 1056)

Na WL kształcenie praktyczne na kierunku lekarskim dokumentowano w dzienniku praktyk. Zawierał on m.in. informację identyfikującą studenta oraz wskazanie rodzaju zajęć i miejsce na potwierdzenie zdobytych umiejętności odrębnie dla każdego z ośmiu modułów. Badaniem objęto dzienniki praktyk 20 losowo wybranych studentów, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2020/2021. Stwierdzono, że część z nich prowadzona była nieprawidłowo lub nierzetelnie, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 895-916, 921)

W latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 na WL i WNoZ na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunkach lekarskim, pielęgniarstwo i położnictwo studenci w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przypisanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne mogli uzyskać nie więcej niż odpowiednio 40% i 20% łącznej liczby punktów ECTS. W roku akademickim 2019/2020 w zależności od roku studiów w przypadku kierunku lekarskiego było to od 16,4% do 19,3%, pielęgniarstwa od 4,2% do 23,3%, a położnictwa od 3,3% do 13%. W roku akademickim 2020/2021 w zależności od roku studiów w przypadku kierunku lekarskiego było to od 0% do 7%, pielęgniarstwa od 3,5% do 8,7%, a położnictwa od 4,3% do 7,3%.

Jak wskazała Prorektor ds. CM, wszystkie zajęcia praktyczne na kierunkach WL i WNoZ w roku akademickim 2019/2020, mimo ograniczeń ogólnopolskich w związku z pandemią COVID-19, zostały zrealizowane. Studenci uzyskali możliwość odbywania części praktyk w wydłużonym terminie i wszystkie programy studiów zrealizowano.

(akta kontroli str. 922-933, 1047, 1056)

Uczelnia zawierała umowy z podmiotami leczniczymi na podstawie art. 89 ust. 3 i 4 ustawy o działalności leczniczej. Badaniem objęto pięć umów. Ustalono, że nie zawierały one części wymaganych elementów oraz nie zadbano o aktualność danych dot. ruchomości i nieruchomości. Dodatkowo zajęcia dydaktyczne w udostępnianych jednostkach prowadziły osoby, które nie były wyszczególnione w zawartych umowach. Szczegóły zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 934, 937-1022)

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu epidemii COVID-19 na nauczanie praktyczne wprowadzono zasady prowadzenia zajęć z zachowaniem rygoru epidemicznego. Stosowano listy obecności zawierające oświadczenie o stanie zdrowia oraz ograniczono czas zajęć klinicznych w formie zdalnej dla trzeciego, czwartego i piątego roku kierunku lekarskiego do okresu największego nasilenia pandemii.

(akta kontroli str. 1031)

3.5. W okresie objętym kontrolą UMK posiadał akredytację na prowadzenie kierunków: pielęgniarstwo (studia pierwszego i drugiego stopnia), położnictwo (studia pierwszego i drugiego stopnia)⁶⁵, fizjoterapia (jednolite studia magisterskie)⁶⁶ oraz dwie akredytacje kierunku lekarskiego (studia jednolite)⁶⁷. Ponadto akredytowany był Wydział Farmaceutyczny w zakresie prowadzenia specjalizacji z farmacji aptecznej.

(akta kontroli str. 1023)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Rady Dziekańskie właściwych wydziałów powołały Wydziałowych Koordynatorów ds. Jakości Kształcenia na WL i WNoZ, a także Radę ds. Jakości Kształcenia na WL na kadencję 2019-2020⁶⁸, co stanowiło naruszenie § 25 ust. 2 Statutu UMK⁶⁹ ponieważ Rada Dziekańska była wyłącznie organem opiniodawczo-doradczym Dziekana. Do jego kompetencji, zgodnie z § 26 ust. 1 pkt 7 i 11 Statutu UMK należało zapewnienie prawidłowego przebiegu procesu i jakości kształcenia oraz decydowanie w sprawach dotyczących wydziału.

(akta kontroli str. 454-458, 462, 463, 478-480)

Jak wyjaśniła Prorektor ds. CM wskazane organy zostały powołane przez Rady Dziekańskie i nie wydano pism powołujących je przez właściwych Dziekanów.

(akta kontroli str. 1058)

2. Na Uczelni nie zapewniono właściwej realizacji części elementów WSZJK⁷⁰:
 - a. nie zrealizowano części obowiązków z zakresu przeprowadzania badań, sporządzania raportów oraz ich analiz i publikacji, tj.:
 - na WNoZ oraz WL w latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 nie przeprowadzono badań oraz nie sporządzono raportu z identyfikacji oczekiwań studentów oraz oceny ich spełniania, pomimo że dwa kolejne zarządzenia Rektora UMK w sprawie procedury identyfikacji oczekiwań studentów oraz oceny poziomu ich spełnienia na UMK⁷¹ wskazywały okres zbierania danych i wymagały sporządzenia takiego raportu.

(akta kontroli str. 527, 529, 532, 542-543, 658-659)

⁶⁵ Akredytację na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo przyznał Minister Zdrowia po przeprowadzeniu postępowania przez Krajową Radę Akredytacyjną Szkół Pielęgniarek i Położnych.

⁶⁶ Akredytacja PKA.

⁶⁷ Akredytacja PKA oraz Komisji Akredytacyjnej Akademickich Uczelni Medycznych.

⁶⁸ Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia na WNoZ na kadencję 2019-2020 powołano Uchwałą 9/19 Rady Dziekańskiej WNoZ z 17 października 2019 r. i nie zostało wydane zarządzenie Dziekana w tej sprawie. Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia na WL na kadencję 2019-2020 powołano Uchwałą nr 15A/2019 Rady Dziekańskiej WL z dnia 3 października 2019 r. i nie zostało wydane zarządzenie Dziekana w tej sprawie. Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia na WL na kadencję 2019-2020 powołano Uchwałą nr 17A/2019 Rady Dziekańskiej WL CM z 3 października 2019 r. i nie zostało wydane zarządzenie Dziekana w tej sprawie.

⁶⁹ Przyjęty uchwałą nr 37 Senatu UMK 16 kwietnia 2019 r.

⁷⁰ Zasady wyznaczone Uchwałą Nr 140 Senatu UMK z dnia 29 października 2019 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy UMK w Toruniu.

⁷¹ Zarządzenie nr 198 Rektora UMK z dnia 16 października 2014 r. (§ 9 i poz. 7-9 tabeli stanowiącej załącznik nr 1) oraz Zarządzenie nr 235 z 27 października 2020 r. (§ 3 ust. 2 i § 6).

Jak wyjaśniła Prorektor ds. CM, badań nie przeprowadzano z uwagi na sytuację pandemiczną.

(akta kontroli str. 1080)

Zdaniem NIK pandemia nie może stanowić uzasadnienia odstąpienia od prowadzenia badań, tym bardziej że miały być one prowadzone w systemie informatycznym.

- na WL i WNoZ w latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 nie przedstawiono wyników analiz z przeprowadzonych hospitacji, mimo że § 9 ust. 1 i 2 Zarządzenia nr 204 Rektora UMK z 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych na UMK wymagał takiego działania.

(akta kontroli str. 627, 629, 658)

Prorektor ds. CM wyjaśniła, że od sporządzania raportu odstępiono z uwagi zbyt niską liczbę przeprowadzonych hospitacji, w tym z uwagi na pandemię COVID-19.

(akta kontroli str. 1060)

NIK zauważa, że obowiązująca procedura nie uzależniała konieczności sporządzania analiz od liczby przeprowadzanych hospitacji.

- Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia nie przedstawiła za lata 2019, 2020 i 2021 opinii w sprawie efektów funkcjonowania SDA, pomimo takiego obowiązku wynikającego z zarządzeń Rektora UMK⁷² powołujących te Rady na poszczególne lata/kadencje.

(akta kontroli str. 445-450, 771-777)

Jak wskazała Prorektor ds. CM z powodu pandemii część zadań była realizowana w wymiarze na jaki pozwalała ówczesna sytuacja pandemiczna.

(akta kontroli str. 1062)

W ocenie NIK pandemia nie stanowiła przeszkody do sporządzenia opinii w zakresie funkcjonowania na Uczelni SDA, szczególnie, że Rada sporządziła w tym czasie sprawozdania ze swojej działalności. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na fakt, że w 2019 r. nie było pandemii, a oceny funkcjonowania systemu również nie sporządzono.

- na stronie internetowej WNoZ nie został opublikowany raport z badania satysfakcji studentów i uczestników studiów podyplomowych za rok akademicki 2019/2020, mimo że § 8 (poz. 6 tabeli) Zarządzenia nr 203 Rektora UMK z 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury badania satysfakcji studentów i uczestników studiów podyplomowych na UMK wymagał publikacji raportu na stronie wydziału.

(akta kontroli str. 598-602, 1060-1061)

Prorektor ds. CM wyjaśniła, że przyczyną było niedopatrzenie.

(akta kontroli str. 1061)

- b. sporządzane po przeprowadzonych badaniach raporty nie zawierały części wymaganych elementów, tj.:

- na WL raport dotyczący oceny zajęć dydaktycznych za rok akademicki 2020/2021 nie zawierał informacji o stanie realizacji rekomendacji

⁷² § 2 ust. 3 Zarządzenia Rektora UMK 126 z 16 sierpnia 2018 r.; § 2 ust. 4 Zarządzenia Rektora UMK 181 z 26 listopada 2019 r. oraz § 2 ust. 4 Zarządzenia Rektora UMK 195 z 21 września 2020 r.

zadeklarowanych w roku poprzednim oraz efektach ich wdrożenia, mimo że wymagał tego § 7 (poz. 4 tabeli) Zarządzenia nr 255 Rektora UMK z 18 listopada 2020 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych na UMK. W efekcie nie było możliwe uwzględnienie skuteczności działań z poprzedniego roku, oceny osiągniętych efektów i ich wpływu na zmiany w obszarach wymagających podjęcia określonych działań.

(akta kontroli str. 561-565, 659)

Jak wskazała Prorektor ds. CM braki wynikały z faktu, że nie obowiązywał jednolity wzór raportu. Podjęto działania nad jego wprowadzeniem.

(akta kontroli str. 1049, 1058)

- na WL i WNoZ raporty z roku akademickiego 2019/2020 oraz raport z WL za rok 2020/2021 dotyczący satysfakcji studentów i uczestników studiów podyplomowych były niezgodne z obowiązującym wzorem określonym w załączniku nr 2 do Zarządzenia nr 203 Rektora UMK z dnia 31 grudnia 2019 r. oraz do Zarządzenia nr 254 z 18 listopada 2020 r. w sprawie procedury badania satysfakcji studentów i uczestników studiów podyplomowych na UMK⁷³.

(akta kontroli str. 598-626, 658, 1081-1084)

Jak wyjaśniła Prorektor ds. CM raport na WL sporządzono niezgodnie ze wzorem, gdyż uznano, że dane w nim przedstawione mogą być przydatne. W przypadku WNoZ przyczyną był niewielki zakres posiadanych danych wynikający z niskiej zwrotności ankiet.

(akta kontroli str. 1044, 1060, 1116-1120)

NIK zauważa, że przygotowane przez WL i WNoZ dokumenty nie zawierały części wymaganych danych, w tym średnich ocen i komentarzy z podziałem na poszczególne pytania ze wskazaniem rodzaju studiów (stacjonarne i niestacjonarne) oraz formy kształcenia (studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie). Obowiązywał wzór raportu i należało go stosować niezależnie od poziomu zwrotności ankiet.

3. W przypadku trzech z 10 badanych protokołów hospitacji⁷⁴ zastosowano formularz według wzoru określonego w załączniku do Zarządzenia nr 204 Rektora z 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych na UMK, mimo że Zarządzenie Nr 167 Rektora UMK z dnia 19 lipca 2021 r. zmieniające to Zarządzenie nr 204, uchylało ten formularz i wprowadzało inny.

(akta kontroli str. 627-639, 642-643)

Jak wskazała Prorektor ds. CM zastosowanie niewłaściwego formularza wynikało z błędu.

(akta kontroli str. 1047, 1058)

4. Nierzetelnie rozplanowano zajęcia na kierunku pielęgniarstwo drugiego stopnia, na pierwszym roku studiów stacjonarnych, w roku akademickim 2020/2021 w semestrze zimowym. W analizowanych harmonogramach zajęć studentów z dwóch różnych grup w październiku zrealizowano odpowiednio 201 i 199 godzin,

⁷³ Zgodnie ze wzorem raport powinien zawierać średnie oceny i komentarze z podziałem na poszczególne pytania ze wskazaniem rodzaju studiów (stacjonarne i niestacjonarne) oraz formę kształcenia (studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie). Raport zawierał wyłącznie dane skonsolidowane.

⁷⁴ Hospitacje z 9 marca 2022 r. na WL oraz z 5 maja 2022 i 16 maja 2022 r. na WNoZ.

tj. 63% zaplanowanej na ten semestr liczby godzin, a w styczniu nie przewidziano żadnych zajęć, mimo że semestr trwał formalnie pięć miesięcy.

(akta kontroli str. 813-824)

Prorektor ds. CM wyjaśniła m.in., że rok akademicki 2020/2021 był rokiem pandemicznym i jego organizacja była bezprecedensowa, a analizowane rozkłady zajęć uwzględniały specyfikę kształcenia na badanych kierunkach.

(akta kontroli str. 1017-1018, 1020)

NIK wskazuje, że badaniu podlegały harmonogramy na sześciu kierunkach studiów, a problem tak nierównomiernego rozkładu zajęć dotyczył tylko jednego, co wskazuje, że możliwy był bardziej równomierny rozkład zajęć w semestrze.

5. Dzienniki praktyk studentów kierunku lekarskiego, którzy zakończyli studia w roku akademickim 2020/2021, prowadzono nierzetelnie:

- a. we wszystkich 20 badanych przypadkach nie zawierały imienia i nazwiska na każdej stronie dziennika, a jedynie na stronie tytułowej, mimo że wymagał tego § 4 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego⁷⁵.

(akta kontroli str. 921)

Dziekan WL wyjaśnił, że ze względów oszczędnościowych posługiwano się książeczkami wydrukowanymi w poprzedniej kadencji dziekańskiej. Jednocześnie polecono studentom uzupełnienie każdej strony dziennika o imię i nazwisko.

(akta kontroli str. 1024, 1029-1030)

- b. w 17 na 20 badanych dzienników w części modułów⁷⁶ nie wskazano nazwy i adresu podmiotu leczniczego, w którym odbywano praktyczne nauczanie, a wskazano jednostkę organizacyjną Uczelni, która nie jest podmiotem leczniczym, pomimo że podania nazwy podmiotu leczniczego wymagał § 4 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia w sprawie programu zajęć.

(akta kontroli str. 921)

Dziekan WL wskazał, że wynikało to z *rozumienia Katedry jako jednostki realizującej zadania dydaktyczne, w tym również o charakterze praktycznym. W każdym przypadku katedra była tożsama z jednostką kliniczną, czyli kliniką danego szpitala.* Dodał, że podjęto działania naprawcze w sprawie.

(akta kontroli str. 1024, 1029-1030)

- c. żaden z badanych 20 dzienników nie zawierał podpisu podmiotu leczniczego, w którym odbywano praktyczne nauczanie potwierdzającego zaliczenie poszczególnych umiejętności lub przedmiotu, wymaganego § 4 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie programu zajęć.

(akta kontroli str. 921)

Dziekan WL wyjaśnił, że uzyskanie umiejętności praktycznych wymaganych programem nauczania potwierdzał lekarz odpowiedzialny na opiekę nad

⁷⁵ Dz. U. poz. 1728, dalej: „rozporządzenie w sprawie programu zajęć”.

⁷⁶ Na osiem modułów (choroby wewnętrzne, pediatria, chirurgia, ginekologia i położnictwo, psychiatria, medycyna ratunkowa, medycyna rodzinna, specjalność wybrana): w sześciu dziennikach w dwóch modułach nie wskazano podmiotu leczniczego, w czterech dziennikach w trzech modułach nie wskazano podmiotu leczniczego, w sześciu dziennikach w czterech modułach nie wskazano podmiotu leczniczego, w jednym dzienniku w jednym module nie wskazano podmiotu leczniczego.

studentem. Wskazał, że również w tym przypadku podjęto działania naprawcze.

(akta kontroli str. 1024, 1029-1030)

- d. w jednym przypadku dziennik praktyk prowadzony był nierzetelnie, ponieważ nie wskazano dat uzyskania zaliczenia z dwóch modułów, mimo że wymagał tego obowiązujący wzór dziennika.

(akta kontroli str. 921)

Dziekan WL podał, że wynikało to z przeoczenia pracownika przyjmującego przedstawiane przez studentów dokumenty.

(akta kontroli str. 1024, 1029-1030)

6. Na Uczelni nie zapewniono właściwej treści i prawidłowej realizacji umów⁷⁷ zawartych z podmiotami leczniczymi na podstawie art. 89 ust. 3 i 4 ustawy o działalności leczniczej, gdyż:

- a. umowy nie zawierały części elementów wskazanych w art. 89 ust. 5 ww. ustawy, tj.:

- w umowie zawartej z Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy nie wskazano udostępnionych ruchomości (art. 89 ust. 5 pkt. 3);
- w żadnej z pięciu analizowanych umów nie wskazano kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich mających wykonywać zadania w udostępnianej jednostce organizacyjnej (art. 89 ust. 5 pkt. 4);
- w umowie zawartej z Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy nie wskazano zasad prowadzenia kontroli przez Uczelnię w zakresie wykonywania zadań badawczych i dydaktycznych u udostępniającego (art. 89 ust. 5 pkt. 7).

(akta kontroli str. 934)

Kierownik Działu Kształcenia CM wyjaśniła, że przyczyną braku w umowach wykazu ruchomości oraz zasad prowadzenia kontroli było przeoczenie. W kwestii kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich wskazała, że u nauczycieli podano tytuł zawodowy/stopień naukowy, co w pewnym stopniu świadczy o kompetencjach, a ponadto znaczna część osób posiada status nauczycieli akademickich i jest zatrudniona w jednostkach organizacyjnych CM mieszczących się na terenie podmiotu leczniczego, przez co Uczelnia dysponowała danymi w tym zakresie. Dodała, że na etapie aktualizacji umów zostaną one uzupełnione.

(akta kontroli str. 1037)

- b. nie podjęto skutecznych działań w celu zapewnienia aktualności wykazów dotyczących ruchomości i nieruchomości użyczonych Uczelni przez podmiot leczniczy, z którym zawarto umowę i konsekwencji Uczelnia nie miała wiedzy na temat aktualnych danych w tym zakresie⁷⁸.

(akta kontroli str. 1037)

Kierownik Działu Kształcenia CM wyjaśniła, że uznawano, iż podmiot leczniczy zgłosiłby zmiany zachodzące w zakresie ruchomości lub nieruchomości.

⁷⁷ Analizie poddano pięć umów, tj. umowy zawarte z: Centrum Onkologii w Bydgoszczy, 10. Wojskowym Szpitalem Klinicznym z Polikliniką SPZOZ w Bydgoszczy; Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii; Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego; Wojewódzkim Szpitalem Obserwacyjno-Zakaźnym im. T. Browicza w Bydgoszczy.

⁷⁸ W przypadku: Centrum Onkologii w Bydgoszczy - dane z umowy pochodziły z 2007 r., Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy - dane z umowy pochodziły z 2014 r., Wojewódzkiego Szpitala Obserwacyjno-Zakaźnego w Bydgoszczy - dane z umowy pochodziły z 2018 r., Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy - dane z umowy pochodziły z 2015 r i dotyczyły wyłącznie nieruchomości.

Ponadto liczono, że wszelkie braki i nieprawidłowości dotyczące sprzętu byłyby zgłaszane przez opiekunów zajęć czy kierowników jednostek organizacyjnych pracujących na terenie poszczególnych podmiotów leczniczych.

(akta kontroli str. 1037)

c. nie zapewniono, w okresie objętym kontrolą, realizacji zajęć akademickich przez osoby wskazane w umowie:

- w Centrum Onkologii w Bydgoszczy, w okresie objętym kontrolą, zajęcia prowadziły osoby, które nie były wskazane w załączniku nr 2 i 3 do umowy z 26 lutego 2007 r., pomimo że wymagał tego § 2 ust. 1-4 ww. umowy⁷⁹;
- w 10 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SPZOZ w Bydgoszczy, w roku akademickim 2021/2022, zajęcia prowadziły osoby, które nie były wskazane w załączniku nr 2 do umowy z 1 października 2021 r., pomimo że wymagał tego § 2 ust 1 i 2 ww. umowy⁸⁰;
- w Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii, w latach akademickich 2019/2020 i 2021/2022, zajęcia prowadziły osoby, które nie były wskazane w załączniku nr 2 i 3 do umowy z 25 kwietnia 2007 r., pomimo że wymagał tego § 2 ust 1-4 ww. umowy⁸¹;
- w Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy, w latach objętych kontrolą, zajęcia prowadziły osoby, które nie były wskazane w załączniku nr 2 do umowy z 17 lutego 2015 r., pomimo że wymagał tego § 2 ust 1 i 2 ww. umowy⁸²;
- w Wojewódzkim Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym im. T. Browicza w Bydgoszczy, w okresie objętym kontrolą, zajęcia prowadziły osoby, które nie były wskazane w załączniku nr 2, 2a i 3 umowy z 21 listopada 2012 r., pomimo że wymagał tego § 2 ust 1 - 4⁸³ ww. umowy⁸⁴.

(akta kontroli str. 937-1022)

Prorektor ds. CM wyjaśniła m.in., że wynikało to z braku aktualizacji załączników do umów z podmiotami leczniczymi.

(akta kontroli str. 1116, 1119)

d. Uczelnia nie posiadała informacji czy osoby prowadzące zajęcia (nie będące nauczycielami akademickimi), z którymi Uczelnia zawierała umowy cywilnoprawne, były pracownikami Szpitala. Zgodnie z zapisami zawartych umów zajęcia prowadzić mogli wyłącznie nauczyciele akademicy oraz osoby będące pracownikami Szpitala⁸⁵.

(akta kontroli str. 937-1022)

⁷⁹ W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 takich osób było odpowiednio 42, 10 i 28, co stanowiło odpowiednio 74%, 67% i 74% prowadzących zajęcia w danym roku.

⁸⁰ We wskazanym okresie były dwie takie osoby, co stanowiło 40% prowadzących zajęcia w danym roku.

⁸¹ W roku akademickim 2019/2020 takich osób było 7, co stanowiło połowę prowadzących zajęcia w tym roku, a roku 2021/2022 takich osób było 10, co stanowiło 59% prowadzących zajęcia w tym roku.

⁸² W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 takich osób było odpowiednio 9, 2 i 6, co stanowiło odpowiednio 90%, 67% i 75% prowadzących zajęcia w danym roku.

⁸³ W brzmieniu zgodnym z aneksem nr 6 z 24 października 2018 r.

⁸⁴ W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 takich osób było odpowiednio 3, 5 i 4, co stanowiło odpowiednio 27%, 42% i 40% prowadzących zajęcia w danym roku.

⁸⁵ § 2 ust. 1-2 umowy z 26 lutego 2007 r. zawartej z Centrum Onkologii w Bydgoszczy; § 2 ust. 1-2 umowy z 25 kwietnia 2007 r. zawartej z Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy; § 2 ust. 1-2 umowy z 26 lutego 2007 r. zawartej z Wojewódzkim Szpitalem Obserwacyjno-Zakaźnym im. T. Browicza w Bydgoszczy; § 2 ust. 1 umowy z 17 lutego 2015 r. zawartej z Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy.

Prorektor ds. CM wyjaśniła m.in., że wynikało to z braku zgłoszenia przez strony umowy aktualizacji załączników. Przyjęto założenie, że osoby wskazane w umowie są pracownikami podmiotów leczniczych.

(akta kontroli str. 1117, 1119)

OCENA CZĄSTKOWA

Zasoby kadrowe UMK oraz adekwatna do liczby i potrzeb studentów infrastruktura umożliwiały prawidłową realizację zadań dydaktycznych i zajęć praktycznych. Zgodnie z ustalonymi wewnątrznie zasadami dokonywano oceny nauczycieli akademickich.

Na Uczelni wdrożono system zapewnienia jakości kształcenia, ale nie zapewniono właściwej i pełnej jego realizacji. Mimo że system funkcjonował, to nie dokonywano jego oceny. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczyły m.in.: nieprzeprowadzenia części wymaganych badań, niesporządzenia lub nierzetelnego sporządzenia niektórych raportów oraz niepublikowania części z nich.

Jako nieprawidłową i nierzetelną NIK ocenia także realizację umów zawartych z podmiotami leczniczymi na podstawie art. 89 ust. 3 i 4 ustawy o działalności leczniczej, z uwagi na fakt, że nie zawierały one części wymaganych elementów, nie aktualizowano danych dotyczących ruchomości i nieruchomości wykorzystywanych do jej realizacji, a zajęcia prowadziły osoby, które nie były wskazane w tych umowach. Nie zapewniono ponadto równomiernego rozkładu zajęć w przypadku jednego z analizowanych kierunków studiów w roku akademickim 2020/2021.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Podjęcie działań mających na celu niedopuszczanie do przekraczania limitów przyjęć na studia.
2. Zapewnienie zgodności ze standardami kształcenia programu studiów dla kierunku fizjoterapia - jednolite studia magisterskie.
3. Terminowe podawanie do wiadomości publicznej programów studiów.
4. Powoływanie Wydziałowych Koordynatorów oraz Rad ds. Jakości Kształcenia z zachowaniem właściwości rzeczowej organów.
5. Podjęcie działań w celu pełnej realizacji elementów SDA.
6. Stosowanie właściwych formularzy hospitacji zajęć dydaktycznych.
7. Zapewnienie studentom równomiernego rozkładu zajęć i niedopuszczanie do sytuacji nadmiernej kumulacji zajęć w jednym miesiącu danego semestru.
8. Zapewnienie prawidłowego i rzetelnego prowadzenia dzienników praktyk studentów kierunku lekarskiego.
9. Zapewnienie prawidłowości zawierania umów z podmiotami leczniczymi oraz aktualności danych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 16 listopada 2022 r.

Kontrolerzy

(-) Monika Kazimierczak
specjalista kontroli państwowej

(-) Mikołaj Rumiński
starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
Tomasz Sobecki
z up. p.o. Wicedyrektor
(-) Adam Kończak